

JAUME BARTUMEU CASSANY
President de Progressistes-SDP

PLAÇA DEL POBLE

Decadència o comoditat?

Ara convé un discurs democràtic de patriotisme constitucional

L'escriptor italià Alberto Moravia deia que el que estava passant a Europa no era decadència, sinó comoditat.

A Andorra és força evident que els polítics que ara ens *pasturen*, tractant-nos com un ramat, no pateixen gaire en desriar la decadència del país de la comoditat en la qual estan ben instal·lats.

I resulta que tanmateix ens adonem que el ramat no té pastor. Perquè, hem d'admetre la veritat, ens tracten com un ramat.

La gent està passant de l'empenyament a la indiferència i el resultat és que, sense una oposició activa i intel·ligent, fa temps que el país es governa sol, és a dir, que viu en un des govern permanent. Tanmateix no es pot negar que n'hi ha que han aconseguit políticament, influencialment i remuneratòriament, els seus objectius. I això explica en part el que ens passa.

De manera que no cal perdre temps a escandalitzar-se: limitem-nos a constatar la nostra decadència i el nostre des govern com a país democràtic, una cosa que ja coneixem.

Des de fa uns quants anys la democràcia andorrana ja no és sinònim de prosperitat econòmica i benestar personal.

L'estancament dels salaris, la caiguda del pes del comerç, les dificultats dels joves per emancipar-se, l'afebliment dels serveis públics com a resultat de les polítiques d'austeritat, les noves formes de treball que precaritzen, les dificultats dels petits

negocis per tirar endavant i els problemes de la gent del sector turístic són qüestions que s'arrossegueu fa massa anys i que massa sovint només apareixen en la campanya electoral.

Són qüestions difícils, que no tenen solucions simples i màgiques en un context de competència econòmica global on, per exemple, la instal·lació d'una gran superfície comercial a la Seu d'Urgell ha fet trontollar el comerç andorrà del

El primer risc és que la crisi ens deixi comercialment i turísticament anímics

sector de l'alimentació, que ha perdut consum intern en benefici del supermercat de l'altra banda de la frontera. Per acabar-ho d'adobar s'ha organitzat a l'engròs el retorn duaner de l'IVA espanyol davant la mirada atònita del ministre de Finances andorrà i la impotència de la duana andorrana.

Per això ara convé un discurs radicalment democràtic, de patriotisme constitucional, en defensa de les regles i els procediments legals com a garantia dels drets de tots, del pluralisme intrínsec, del respecte l'adversari polític i de la capacitat i de la necessitat d'una política per construir acord, pactes, punts en comú o programes compartits.

És clar que es necessitarà la

bona política i el bon govern, amb propostes sòlides, viables, possibles i robustes, lluny del dogmatisme ideològic, per afrontar els problemes socials i econòmics de fons del país i que angoixen les classes emprenedores i treballadores.

En aquest context les prioritats han de ser amplificar la resposta sanitària, continuar protegint els ingressos de les persones, prevenir que els més vulnerables no es quedin al peu del carrer, preservar les empreses.

És a dir que el primer risc per Andorra no és pas que la crisi ens deixi massa endeutats –que així serà– sinó que ens deixi comercialment, turísticament i socialment anèmics.

Només amb un compromís per la cohesió i la justícia socials, que vol dir educació, formació, inversions en infància i joves, sòlides xarxes de protecció social per als més fràgils, plena inclusió de les minories i aliança amb el sector de la cultura, fomentarem un sentiment de pertinença nacional positiu, integrador i acollidor.

I és que en un país com Andorra on el patriotisme no es pot predicar partint només dels avantpassats comuns, només és possible practicar-ho amb l'esforç per bastir un futur millor per als infants i els joves d'avui.

Cal assegurar la igualtat d'oportunitats, la integració social, la identitat nacional i la defensa del terreny propi del país, davant dels intents d'assimilació.